

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Факультет початкової освіти

Кафедра фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

Кафедра інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка _____

Освітньо-професійна програма Початкова освіта. Середня освіта (Інформатика)

Умань – 2022

Розробники програми:

О. В. Кравчук: доктор педагогічних наук, професор кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

Л. М. Байдюк: викладач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

М. О. Медведєва: кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій

Наскрізна програма практики розглянута і схвалена на засіданні кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

Наскрізна програма практики розглянута і схвалена на засіданні кафедри інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

Обговорена та рекомендована до затвердження на засіданні науково-методичної комісії факультету/інституту початкової освіти

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

Наскрізна програма практики затверджена на засіданні навчально-методичної ради університету

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце практик в професійній підготовці здобувачів вищої освіти

У системі професійної підготовки важлива роль належить виробничій практиці. За своїм змістом виробнича практика з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти має сприяти поглибленому вивченню професійної діяльності вчителя початкової та середньої школи на основі засвоєних теоретичних знань із обов'язкових та вибіркових компонентів освітньої програми.

Наскрізна програма практики здобувачів вищої освіти 013 Початкова освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти є основним навчально-методичним документом, який визначає усі аспекти проведення практики. Вона забезпечує єдиний комплексний підхід до організації практики, її системність, неперервність і послідовність навчання студентів.

1.2. Мета практичної підготовки:

- поглиблення і закріплення теоретичних знань з педагогіки, психології та методик навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у процесі навчання та застосування їх під час виконання конкретних педагогічних завдань у школі;
- формування і розвиток у майбутніх учителів педагогічної майстерності під час виконання ними обов'язків вчителя;
- виховання інтелектуальних, моральних, естетичних якостей, інтересу і любові до обраної професії, потреби у самоосвіті, вироблення творчого, навчально- і науково-дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

1.3. Завдання практичної підготовки:

- виховання професійно-значущих якостей особистості учителя, потреби у педагогічній самоосвіті;
- виховання стійкого інтересу й любові до професії вчителя;
- формування та розвиток професійних умінь та навичок;
- вироблення власного, творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності;
- встановлення зв'язків між теоретичними знаннями, отриманими під час вивчення психолого-педагогічних та методичних дисциплін і практикою;
- ознайомлення з сучасним станом освітньої роботи і передовим педагогічним досвідом освітніх закладів, співпраця з викладачами, вчителями школи; організація педагогічної взаємодії з учнями, студентами;
- виховання професійних педагогічних якостей особистості;
- залучення здобувачів вищої освіти до педагогічної діяльності та освітньої роботи;

- формування специфічних професійно-педагогічних умінь учителя;
- формування умінь відбирати навчальний матеріал, обґрунтовано вибирати і застосовувати різноманітні форми і прийоми навчання, технічні засоби навчання;
- застосування і поглиблення знань, набутих в процесі теоретичного навчання у ЗВО, інтеграція знань з суспільно-політичних, психолого-педагогічних і спеціальних дисциплін;
- знаходження шляхів педагогічно правильного розв'язання завдань виховання на уроках і в позакласній роботі;
- вироблення педагогічного такту і вміння тримати себе в дитячому колективі;
- формування творчого дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

1.4. Компетентності здобувача вищої освіти:

- **проектно-прогностичні:** уміння прогнозувати розвиток і виховання дитини, результати певних педагогічних впливів; уміння ставити цілі і формувати завдання педагогічної діяльності; уміння планувати і складати плани роботи з дітьми, педагогами, батьками та ін.;
- **організаційні:** уміння організовувати різноманітні види діяльності з дітьми та дорослими, налагоджувати свою діяльність; уміння впорядковувати робоче місце тощо;
- **методичні:** володіння методами і прийомами роботи з дітьми та дорослими, уміння здійснювати індивідуальний підхід, розвивати творчі здібності, активізувати пізнавальну діяльність;
- **діагностичні:** уміння вивчати особистість дитини і дорослого, умови і засоби педагогічного процесу, педагогічну документацію; уміння аналізувати діяльність дітей і дорослих, продукти діяльності, уміння розробляти і використовувати методи науково-педагогічних досліджень тощо;
- **захисні:** уміння створювати сприятливі умови для здорового способу життя, створювати позитивний емоційний клімат, охороняти нервову систему учнів тощо;

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувач вищої освіти володіє такими компетентностями:

ЗК 2 – цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості, мирного співіснування суб'єктів діяльності.

ЗК 3 – здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Проявляти ініціативу, пропонувати ідеї/гіпотези та організовувати діяльність щодо їх

доведення, приймати обґрунтовані рішення та нести за них соціальну, етичну відповідальність.

ЗК 4 – здатність бути критичним і самокритичним. Осмислення, переосмислення дій для ґрунтового самоаналізу власної діяльності, самокритики та сприймання конструктивної критики.

ЗК 6 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Володіти практичними способами пошуку наукової та професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, хмарних технологій, баз даних і знань.

ФК 1 – проєктувальна. Здатність використовувати науково-дослідницькі підходи до аналізу, планування, прогнозування діяльності (як особистої, так і керованого фахівцем закладу), передбачення наслідків своїх дій.

ФК 3 – методична. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності початкової школі; доцільно використовувати у освітньому процесі науково обґрунтовані, традиційні та інноваційні методи, прийоми, засоби навчання.

ФК 4 – технологічна. Здатність реалізовувати технологічний підхід у освітньому процесі: використання оптимальних педагогічних технологій навчання молодших /середніх школярів на основі знань різноманітних технологій та їх наукових основ, технологічного інструментарію.

ФК 6 – здатність до проведення досліджень. Використовувати форми, методи, технології та враховувати принципи науково-педагогічних досліджень, виявляти тенденції розвитку подій та прогнозувати розвиток педагогічних процесів у системі середньої та початкової освіти, а також підвищення професійної майстерності педагога.

ФК 7 – здатність працювати автономно. Здатність до самоконтролю, самооцінювання, розуміння результатів своєї професійної діяльності, саморозвитку, самовдосконалення.

ФК 10 – здатність працювати в галузевому/міжгалузевому/соціальному контексті. Ефективна взаємодія з педагогічними працівниками, співпраця з нефхівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), з батьківською спільнотою, пропагування педагогічних знань серед широких верств населення.

Очікувані результати навчання:

ПРН 2. Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність загальноосвітніх шкіл; напрями діяльності педагога, його функціональні обов'язки; права та обов'язки суб'єктів освітнього процесу; обсяг і функції роботи організатора початкової/середньої освіти; принципи

адміністрування та управління; умови і передумови функціонування закладів дошкільної та початкової освіти.

ПРН 4. Розуміти, оцінювати та творчо впроваджувати результати наукових досліджень у практику освітньої діяльності навчальних закладів.

ПРН 5. Володіти методологією здійснення досліджень: виявляти та формулювати проблеми, визначати об'єкт та предмет дослідження, формулювати мету та гіпотезу дослідження, визначати основні поняття; володіти методами збирання та обробки даних відповідно до гіпотез, створення масивів емпіричних даних, опрацювання різноманітних джерел; поважати авторські права; підбирати і використовувати універсальні та спеціальні методи дослідження; створювати, передавати та впроваджувати результати дослідження у практичну діяльність.

ПРН 6. Застосовувати теоретичні знання з фахових/нефахових дисциплін у практичній діяльності, будувати та реалізовувати логічно завершену педагогічну систему: комплексне планування освітньо-виховних завдань, відбір форм, методів та засобів організації освітнього процесу.

ПРН 7. Досліджувати інформацію: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати та систематизувати.

ПРН 8. Використовувати інформаційно-комунікаційні та комп'ютерні технології для вирішення стандартних та нестандартних завдань професійної діяльності.

ПРН 13. Організовувати освітній процес в умовах інклюзивного навчання.

ПРН 14. Аналізувати, узагальнювати, поширювати та впроваджувати передовий педагогічний досвід.

ПРН 17. Здійснювати, підтримувати та змінювати міжособистісну комунікацію з фахової проблематики; доказово і чітко вербально висловлювати думки відповідно до змісту, умов комунікації та адресата, прагнучи при цьому передати своє бачення питання.

ПРН 19. Дотримуватися вимог галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері початкової освіти щодо безпеки життєдіяльності суб'єктів освітнього процесу.

ПРН 23. Бути наполегливим у вирішенні професійних завдань та взятих зобов'язань, нести соціальну, етичну відповідальність за внесок/результати професійної діяльності.

ПРН 24. Здійснювати рефлексію власної професійної діяльності; володіти навичками самоорганізації, саморозвитку з метою підвищення рівня педагогічної майстерності.

II. ВИДИ ТА ТЕРМІНИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИК

Відповідно до навчального плану, який затверджений в установленому порядку діє наступний порядок проходження студентами практики відповідно до другого (магістерського) рівня вищої освіти:

№	Вид практики	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Тривалість	Семестр
1.	Виробнича практика в початковій школі	9	залік	6 тижнів	2
2.	Виробнича практика з інформатики в закладі загальної середньої освіти	9	екзамен	2 тижні 4 тижні	2 3

III. БАЗИ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Базами проходження виробничої практики є заклади загальної середньої освіти різних типів, позашкільні заклади, дитячі будинки м. Умані та Уманського району, а також заклади загальної середньої освіти за місцем проживання та працевлаштування студента-практиканта, які мають необхідну навчально-матеріальну і методичну базу та кваліфіковані педагогічні кадри.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Здобувачі вищої освіти мають право самостійно за узгодженням відповідних кафедр, адміністрацією факультету добирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання. У цьому випадку здобувач вищої освіти повинен подати на їх розгляд клопотання від бази практики (Додаток А) за 2 тижні до початку проходження практики.

Перед початком практики проводиться настановча конференція, в якій беруть участь магістри-практиканти, групові керівники та керівник практикою на факультеті. На ній відповідальний за проведення практики знайомить здобувачів, керівників, з наказом ректора, вимогами щодо проходження практики, обов'язками практикантів, їх групових керівників.

Груповими керівниками-методистами виробничої практики в початковій школі призначаються викладачі кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі, методистами – викладачі кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі; викладачі кафедри виховних технологій та педагогічної творчості.

Груповими керівниками-методистами виробничої практики з інформатики в закладі загальної середньої освіти призначаються викладачі кафедри з інформатики та ІКТ.

Груповий керівник-методист:

- перед початком практики забезпечує необхідною документацією з практики методистів, керівників баз практик, здобувачів вищої освіти;
- проводить інструктаж з техніки безпеки і охорони праці та контролює умови праці і побуту студентів;
- повідомляє здобувачів вищої освіти про порядок звітності з практики;
- контролює виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку на місці проходження практики, організовує облік відвідування бази практики здобувачами вищої освіти й методистами;
- допомагає здобувачам вищої освіти скласти індивідуальний план роботи на весь період практики (навчальна діяльність, виховна робота та ін.);
- у перший день практики разом з методистами кафедр та адміністрацією від бази практики закріплює здобувачів вищої освіти за місцем проходження практики;
- проводить засідання з академічною групою здобувачів вищої освіти щодо питань організації і проведення практики;
- раз на тиждень перевіряє щоденник спостережень, записує зауваження та поради щодо подальшої роботи здобувача вищої освіти, контролює ведення практикантами документації, затверджує індивідуальний план роботи;
- надає практикантам консультації щодо виконання програми практики;
- надає методичну допомогу в оформленні документації;
- групові керівники-методисти з методистами, класними керівниками, учителями-предметниками визначають теми залікових уроків, занять, виховних заходів, які будуть проводитися практикантами та відвідує залікові виховні заходи, уроки, заняття, аналізує, оцінює їх;
- перевіряє й аналізує документацію, подану здобувачем вищої освіти після закінчення практики; за результатами практики складає звіт і подає його керівнику практики по факультету;
- бере участь у факультетських настановчих і підсумкових конференціях з практики, нарадах на базі практики з питань організації і проведення практики;
- бере участь у проведенні загального підсумку з практики; разом з методистами, керівником практики по факультету оцінює роботу здобувача вищої освіти, виставляє у відомість та залікову книжку загальну оцінку з практики.

Методист:

- разом з груповими керівниками-методистами практики від університету, керівником бази практики закріплює здобувачів вищої освіти за місцем проходження практики;

- спільно з керівником практики від бази практики визначає види роботи;
- спостерігає за практичною діяльністю здобувачів вищої освіти, визначає їх рівень підготовки до професійної діяльності, диференційовано підходить до завдань, які повинен виконати практикант;

- бере участь у настановчій і підсумковій конференціях, нарадах з питань практики на факультеті, базі практики;

- надає студентам консультації щодо виконання програми практики;

- бере участь у проведенні заліку з практики і разом з керівником практики по факультету, груповим керівником-методистом оцінює роботу здобувача вищої освіти;

- аналізує документацію, подану здобувачами вищої освіти, складає звіт за наслідками практики і подає його завідувачу кафедри та груповому керівникові-методистові;

- з учителем-предметником визначає теми залікових уроків, предметних виховних заходів, що будуть проводитися студентами-практикантами;

- затверджує конспекти уроків, виховних заходів, занять;

- відвідує залікові уроки, заняття, виховні заходи, аналізує й оцінює їх;

- у разі необхідності проводить показові уроки, заняття, виховні предметні заходи чи їх фрагменти;

- здійснює методичне керівництво педагогічною практикою здобувачів вищої освіти, консультує їх з актуальних питань навчання, виховання, професійної орієнтації учнів, роботи з батьками тощо.

Обов'язки здобувачів вищої освіти у період проходження практики:

до початку практики:

- вивчити правила охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;

- отримати в керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів і з'ясувати терміни їх здачі.

під час проходження практики:

- своєчасно прибути на місце проходження практики;

- виконувати всі завдання, передбачені програмою практики у повному обсязі;

- дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;

- розробити графік проведення занять та довести його до відому керівників практики;
- відвідувати та здійснювати аналіз заняття у своїх колег-практикантів;
- нести відповідальність за виконану роботу.

після завершення практики:

- протягом чотирьох днів здати звітну документацію методистам для перевірки;
- підготуватися до захисту практики і отримати оцінку виконаної роботи;
- взяти участь в роботі підсумкової конференції.

V. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Звітна конференція із захисту практики відбувається у присутності комісії, яка призначається розпорядженням декана, до складу якої входять керівники практики від закладу вищої освіти і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедр.

У II семестрі (виробнича практика в початковій школі) видом підсумкового контролю є диференційований залік, в III семестрі (виробнича практика з інформатики в закладі загальної середньої освіти) – екзамен.

Характеристика про роботу здобувача вищої освіти завіряється керівником установи бази практики.

Вимоги до звіту. Загальна форма звітності здобувача вищої освіти за практику – це письмовий звіт, підписаний здобувачем вищої освіти, груповим керівником та методистами. Письмовий звіт разом з іншими документами, визначеними робочою програмою практики (щоденник, характеристика (виробничі практики) подається на перевірку груповому керівнику практики від університету.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з проблеми охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інше (Додаток Б).

Захист виробничої практики відбувається в формі короткої доповіді здобувача вищої освіти, керівника з наступним обговоренням комісії. Оцінювання практики здобувачів вищої освіти відбувається згідно шкали оцінювання ECTS. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, працюють за фахом і місце роботи яких відповідає вимогам програми практик, подають витяг з трудової книжки (або ксерокопію трудової книжки, завірена керівником установи), довідку з місця роботи (якщо він працює за сумісництвом) та характеристику, звіт, робочу документацію із наступним її поверненням здобувачу вищої освіти. Загальна оцінка за

практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість та залікову книжку за підписом групового керівника після перевірки робочої документації всіма методистами за наявності їх підписів на титульній сторінці робочої документації. Оцінка за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні рейтингу успішності здобувача вищої освіти. Здобувачі вищої освіти, які не пройшли практику або частину практики з поважних причин, мають право на її продовження у вільний від навчання час при наявності відповідних документів. Здобувач вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку з практики, відраховується з університету. Підсумки проведення виробничої практики в початковій школі обговорюються на засіданні кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі, а виробничої практики з інформатики в закладі загальної середньої освіти – на засіданні кафедри інформатики та ІКТ.

VI. ЗМІСТ ПРАКТИК ЗА ВИДАМИ

Виробнича практика в початковій школі

6.1. Мета практики:

- оволодіння здобувачами вищої освіти системою компетентностей для виконання комплексу функціональних обов'язків учителя початкової школи;
- поглиблення і закріплення теоретичних знань з педагогіки, психології та методик початкового навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у ЗВО та застосування їх під час виконання конкретних педагогічних завдань у школі;
- формування і розвиток у майбутніх учителів педагогічної майстерності під час виконання ними обов'язків вчителя;
- виховання інтелектуальних, моральних, естетичних та інших якостей, інтересу і любові до обраної професії, потреби до самоосвіти, вироблення творчого, навчально- і науково-дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

6.2. Завдання практики:

- формування специфічних професійно-педагогічних умінь вчителя початкової школи;
- формування умінь відбирати навчальний матеріал, обґрунтовано вибирати і застосовувати різноманітні форми і прийоми навчання, технічні засоби навчання;
- застосування і поглиблення знань, набутих в процесі теоретичного навчання у ЗВО, інтеграція знань із суспільно-політичних, психолого-педагогічних і спеціальних дисциплін;
- знаходження шляхів педагогічно правильного розв'язання завдань виховання на уроках і в позакласній роботі;
- вироблення педагогічного такту і вміння тримати себе в дитячому колективі;
- формування творчого дослідницького підходу до педагогічної діяльності;
- добирати та реалізовувати різноманітні методи і прийоми, спрямовані на творче розв'язання завдань різностороннього розвитку і виховання учнів молодшого шкільного віку в сучасних умовах.

6.3. Зміст діяльності здобувачів вищої освіти

Змістовий модуль 1. Навчальна діяльність

1. Участь у настановчій та підсумковій конференціях.

2. Ознайомлення з освітнім закладом (бесіди з адміністрацією, вчителями).

3. Аналіз календарних та поурочних планів вчителів, плану виховної роботи класу, ознайомлення з класною документацією.

4. Складання індивідуального плану роботи на час проходження педагогічної практики.

5. Відвідування уроків у своєму класі всіх уроків та інших занять вчителя, їх конспектування.

6. Ведення педагогічного щоденника.

7. Підготовка та проведення уроків з навчальних дисциплін за період проходження практики.

8. Проведення позаурочних форм освітньої роботи.

9. Індивідуальна навчальна робота з учнями.

Змістовий модуль 2. Виховна діяльність

1. Відвідування позакласних виховних заходів у своєму та інших класах, їх обговорення.

2. Підготовка, проведення та обговорення виховних заходів.

3. Підготовка і проведення індивідуальної виховної роботи з учнями.

4. Робота з батьками. Допомога вчителю у підготовці та проведенні батьківських зборів.

Змістовий модуль 3. Методична діяльність

1. Консультації у вчителів та методистів з організаційних та методичних питань.

2. Ознайомлення з методичним кабінетом школи, роботою методичного об'єднання вчителів початкових класів, педагогічної ради, часткова участь у методичній роботі семінарів.

3. Допомога вчителю в обладнанні кабінету.

4. Виготовлення дидактичного матеріалу.

5. Опрацювання методичної літератури. Вивчення шкільної документації та матеріалів передового досвіду вчителів.

Змістовий модуль 4. Дослідницька діяльність

1. Психолого-педагогічне вивчення окремих учнів і колективу класу шляхом використання різних методів: спостереження за дітьми, бесіди з ними, педагогами і батьками, анкетування, узагальнення незалежних характеристик, соціологічне вивчення та ін.

2. Робота над змістом теми магістерського дослідження.

3. Підбір технологій для реалізації завдань дослідження.

4. Виконання емпіричних досліджень з теми магістерського дослідження.

6.4. Форми звітності здобувачів вищої освіти

У визначений термін студенти, які пройшли педагогічну практику, зобов'язані подати матеріали практики на кафедру. Оприлюднити результати проходження педагогічної практики під час роботи підсумкової конференції у присутності колег-студентів, методистів, керівників.

Звітна документація:

1. Педагогічний щоденник.

В щоденнику повинна бути відображена наступна робота студента-практиканта в школі:

- список учнів;
- план розміщення учнів у класі;
- розклад дзвінків у школі;
- розклад уроків у класі, за яким закріплений студент;
- графік залікових уроків студента-практиканта;
- індивідуальний план студента-практиканта на весь період практики;
- психолого-педагогічний аналіз уроків (10).

2. Розробки планів конспектів уроків з дисциплін, які читаються в класі:

- української мови та читання (10);
- математики (10);
- інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (10);
- інтегрованого курсу «Мистецтво» (2);
- фізичної культури (2).

3. Конспекти виховних заходів (2).

4. Характеристика на студента-практиканта з місця проходження педагогічної практики (завірена директором, додаток Б).

5. Звіт студента про проведену роботу під час проходження практики (завірений студентом та методистом, додаток В).

6. Дидактичні матеріали, фотографії.

7. Опис досвіду педагогічної роботи вчителя з різних напрямів роботи з учнівським колективом.

Вся звітна документація здається після закінчення практики в триденний термін груповому керівнику.

6.5. *Норми/критерії оцінювання здобувачів вищої освіти під час практики*

№ п/п	Зміст роботи, виконаної студентом	Кількість балів
<i>1</i>	<i>Загальне оформлення та ведення педагогічного щоденника</i>	<i>Максимальна кількість балів 20</i>
1.1.	В щоденнику частково описана робота студента-практиканта. Допущені граматичні помилки та помилки в оформленні.	5-9
1.2.	В щоденнику у повній мірі описана робота, але були допущені неточності різного характеру	10-15
1.3.	В щоденнику детально та послідовно викладена робота студента-практиканта. Помилки відсутні.	15-20
<i>2</i>	<i>Розробка планів-конспектів уроків та їх проведення</i>	<i>Максимальна кількість балів 60</i>
2.1.	Підготовка до уроків відповідає методичним вимогам, але були допущені незначні помилки методичного характеру.	1-12
2.2.	Підготовка до уроків відповідає методичним вимогам.	13-20
2.3.	Уроки проведені із чисельними методичними помилками. Допущені помилки стосуються фактичного навчального матеріалу та методики навчання.	1-17
2.4.	Уроки проведені із методичними помилками. Допущені помилки стосуються лише методики проведення уроку.	18-34
2.5.	Уроки проведені на високому науково-методичному рівні.	35-40
<i>3</i>	<i>Розробка та проведення виховних заходів</i>	<i>Максимальна кількість балів 10</i>
3.1.	Розробка плану-конспекту виховної години (заходу) та презентації	1-3
3.2.	Проведення виховної години	4-7
<i>4</i>	<i>Захист практики</i>	<i>Максимальна кількість балів 10</i>
Всього:		100

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів під час проходження практики:

90-100 – *відмінно (A)*;

82-89 – *дуже добре (B)*;

75-81 – *добре (C)*;

67-74 – *задовільно (D)*;

60-66 – *достатньо (E)*;

35-59 – *незадовільно (з можливістю повторного складання) (FX)*.

Оцінка «відмінно» – всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати і творчо використовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Виявлено вміння проводити заняття з застосуванням інноваційних технологій педагогічної діяльності, будувати стосунки з учнями та вчителями.

Також продемонстрована активність та ініціативність у підготовці та проведенні занять з учнями. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «відмінно».

Оцінка «дуже добре» – завдання виконані правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння студента застосовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами педагогічної діяльності. Виявлено вміння проводити заняття, але заняття шаблонні, не виявлено творчого, індивідуального підходу. Виявлено вміння встановлювати контакт з учнями та вчителями. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студентапрактиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

Оцінка «добре» – завдання практики виконано, але неповно, в ході виконання завдань, зокрема підготовка до уроків, допускалися незначні помилки. Виявлено вміння проводити заняття, але заняття шаблонні. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».

Оцінка «задовільно» – завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітну документацію оформлено за встановленими програмою з виробничої практики вимогами, але подано із запізненням. У документах студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є підписи вчителів, керівників практики. Щоденник не вірно оформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка «достатньо» – завдання виконано з помилками. Всі завдання практики виконувалися, але допущені неточності. Звітну документацію або оформлено з помилками, або подано із запізненням. У документах студента-практиканта в цілому зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, присутні не всі підписи вчителів. Щоденник

недооформлено. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».

Оцінка «незадовільно(з можливістю повторного складання)» – завдання невиконані. Виявлені проблеми встановлення контакту, не сформовані вміння проводити відповідні види педагогічної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками. Відсутній щоденник, характеристика-відгук. Для представлення до захисту на засіданні комісії, робота студента повинна бути оціненою керівником практики на робочому місці – до 59 балів.

Виробнича практика з інформатики в закладі загальної середньої освіти

6.1. Мета практики:

Основною метою даної педагогічної практики є закріплення педагогічних навичок, здобутих при отриманні кваліфікації бакалавра, вдосконалення знань, необхідних для роботи у навчальних закладах, формування вмінь застосовувати їх у навчально-виховному процесі під час виконання функцій вчителя.

6.2. Завдання практики:

Завдання:

- ознайомитися з освітнім процесом школи;
- поглибити і закріпити теоретичні знання з дисциплін професійної підготовки;
- здійснювати спостереження за педагогічним процесом;
- розвивати уміння аналізу навчальних занять різних типів, виховних та позакласних заходів;
- вироблення вмінь організації основних форм навчання у школі із застосуванням сучасних технологій та інноваційних методик навчання;
- формування вмінь професійного і педагогічного спілкування з учнівською - аудиторією;
- розвивати стійкий інтерес до професії вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті;
- формувати професійно-значущі якості особистості вчителя школи;
- сприяти виробленню оптимістичної професійної позиції та прагненню до професійного самовдосконалення й розвитку професійної компетентності.

6.3. Зміст діяльності здобувачів вищої освіти

Під час виробничої практики студенти-практиканти здійснюють такі види діяльності:

- 1) участь в установчій конференції з педагогічної практики на факультеті;

- 2) вивчення системи роботи закладу загальної середньої освіти;
- 3) з метою вивчення педагогічного досвіду та системи роботи на уроках інформатики відвідати не менше 5 уроків учителя-предметника;
- 4) аналіз методики й техніки проведення уроку, інших форм організації навчання вчителем інформатики;
- 5) вивчення різноманітних форм і методів позакласної роботи, безпосередня участь у виховному процесі (проведення тематичного вечора, КВК, олімпіади, тижня інформатики, гурткового заняття);
- 6) під час педагогічної практики здобувачі освіти мають дотримуватися правил внутрішнього розпорядку школи, виконувати розпорядження адміністрації та керівників практики;
- 7) практикант зобов'язаний кожного робочого дня працювати не менше 6 годин у закладі освіти;
- 8) упродовж перших трьох днів студент повинен скласти індивідуальний план проходження педагогічної практики, закріпитися за певним класом у якості класного керівника;
- 9) для ознайомлення з освітнім процесом у закріпленому класі, відвідати декілька уроків учителів різних предметів спорідненими до фаху;
- 10) з метою опанування уміннями аналізувати інноваційні уроки, вести методичні дослідження, приймати участь у методичних нарадах;
- 11) по завершенню практики студенти протягом 3-х днів мають здати всю звітну документацію: педагогічний щоденник; звіт про проходження педагогічної практики, завірену підписом директора школи й печаткою характеристикою; конспекти уроків та позакласних заходів та психолого-педагогічну характеристику на клас;
- 12) студенти беруть участь у підсумковій конференції з педагогічної практики на факультеті (виступ із презентаційною доповіддю).

Модуль I. Організаційна робота

1. Настановча конференція на факультеті.

Ознайомлення із змістом та завданнями в період практики. Консультації керівників практики та групових методистів.

2. Ознайомлення із закладом загальної середньої освіти.

Ознайомлення із завданнями та основними напрямками роботи закладу освіти на сучасному етапі. Закріплення студентів за вчителями інформатики, розподіл по класах.

3. Закріплення за певним класом у якості класного керівника.

Ознайомлення зі шкільною документацією, планами навчально-виховної роботи школи.

Вивчення та аналіз шкільної документації.

5. Вивчення та аналіз класної документації.
6. Ознайомлення зі змістом та структурою класного журналу, особистих справ учнів, щоденників школярів.
7. Складання індивідуального плану роботи на період практики.
8. Ознайомлення з навчальними програмами, календарними планами з інформатики, з планом виховної роботи класного керівника.
9. Підведення підсумків педагогічної практики.
10. Оформлення звітної документації. Підсумкова конференція. Форма звітності: *індивідуальний план роботи студента*.

Модуль II. Навчальна робота

1. Ознайомлення з особливостями викладання інформатики у закладі загальної середньої освіти. Ознайомлення з наявними в кабінеті наочними посібниками, методично-дидактичними розробками, обладнанням, технічними засобами та програмним забезпеченням.

2. Ознайомлення і вивчення методичної системи роботи вчителя предметника.

3. Відвідування і аналіз різних типів уроків, форм перевірки знань учнів, методів і форм подачі матеріалу, застосування інтерактивної наочності і її ефективності.

4. Планування та відвідування уроків учителів-предметників у закріпленому класі.

5. Складання чек-листу методичних цікавинок з уроків учителів-предметників у закріпленому класі.

6. Вивчення тематичних планів роботи вчителя інформатики в даному класі, ознайомлення з розділами програми, що вивчаються під час проходження практики, з змістом навчального матеріалу у підручнику.
Проведення системи уроків

7. Відвідування студентами і аналіз позакласного навчально-виховного заходу з інформатики. Аналіз та обговорення позакласних навчально-виховних заходів.

8. Вивчення досвіду роботи вчителя(-ів) інформатики та кращих вчителів школи.

9. Відвідування уроків досвідчених вчителів школи. Бесіда з вчителями про їх досвід роботи.

10. Ознайомлення з науково-методичною літературою та практичними питаннями використання інноваційних технологій при викладанні інформатики.

11. Підбір і використання різних засобів контролю.

Форма звітності: конспекти уроків; традиційний та інтерактивний дидактичний матеріал.

Модуль III. Оформлення документації, участь у підсумковій конференції

1) По завершенню практики студенти протягом 3-х днів мають подати всю звітну документацію: індивідуальний план; характеристику, завірену підписом директора школи й печаткою; педагогічний щоденник; плани-конспекти уроків; звіт про проходження педагогічної практики та психолого-педагогічну характеристику на колектив учнів.

2) Написання звіту про проходження педагогічної практики.

3) Участь у підсумковій конференції з педагогічної практики (виступ із доповіддю, рефератом, викладення підсумків дослідження та ін.).

Форма звітності: звіт про проходження педагогічної практики.

Кількість навчальних і виховних занять, які студент-практикант проводить під час практики:

1. 3 уроки інформатики у 10-11 класах (2 уроки залікові);
2. 1 гурткове заняття з інформатики;
3. 1 загальношкільний позакласний захід з інформатики;
4. психолого-педагогічна характеристика на учнівський колектив

6.4. Форми звітності здобувачів вищої освіти

Вимоги до оформлення звітної документації

По завершенню практики *подаються такі документи:*

1. Щоденник педпрактики, завірений підписами і печаткою школи.
2. Конспекти залікових уроків.
3. Конспект гурткового заняття, погоджений вчителем інформатики.
4. Сценарій позакласного заходу, погоджений вчителем інформатики.
5. Конспекти виховних годин, погоджені класним керівником.
6. Психолого-педагогічна характеристика на учнівський колектив.

Звіт про проходження практики має висвітлювати, аналізувати й узагальнювати проведену під час практики навчальну, позакласну й методичну роботу. Звіт складається з чотирьох частин: 1) навчальна робота; 2) позакласна (виховна) робота; 3) методична робота; 4) висновки.

Навчальна робота. В цьому розділі звіту необхідно зазначити, скільки уроків студент відвідав у вчителів інформатики, скільки уроків відвідав у інших вчителів, що корисного взято з цих відвідувань, якими ефективними прийомами взаємодії з учнями слід навчитися, чого слід уникати у роботі педагога. Необхідно зазначити кількість проведених уроків, в яких класах вони проводилися, які оцінки були виставлені за проведені уроки, який позитивний досвід був накопичений, що не вдалося вирішити й чому, над чим

необхідно працювати у подальшому. Також у цій частині звіту слід висвітлити роботу з учнями, що не встигають у навчанні і з тими, що виявили здібності до предмета. Завершуватися ця частина звіту має узагальненнями стосовно методів і форм роботи на уроці, висновками про ефективність різних форм взаємодії учнів і вчителя, висновками про те, що необхідно засвоїти й використовувати у власній роботі в майбутньому, чого слід уникати, яким чином самовдосконалюватися.

Позакласна робота. Потрібно вказати кількість проведених позакласних заходів,

їх тематику, проаналізувати залікові гурткові заняття чи інші проведені заходи. Необхідно звернути увагу на використані методи і форми роботи, результативність спільної діяльності з учнями. Доцільно визначити шляхи удосконалення методики організації позакласної роботи з інформатики.

Виховна робота. У цій частині звіту слід висвітлити роботу студента-практиканта в позаурочний час. Необхідно навести сценарій залікового виховного заходу або дати йому розгорнуту характеристику (якщо виховний захід сценарію не передбачає), провести ґрунтовний аналіз задуму, виховного впливу, ефективності й значущості розробленого заходу. Слід не лише описати проведені заходи, а й зробити ґрунтовний аналіз їхньої ролі, ефективності, значення для подальшого життя дітей. Слід дати оцінку проведеної роботі, спробувати визначити вдалі знахідки й прорахунки у вихованні, намітити шляхи самовдосконалення, зробити висновки.

Висновки. У висновках звіту необхідно зазначити, яке значення мала практика для фахової підготовки майбутнього вчителя, які позитивні й негативні сторони спостерігалися в організації практики, зробити висновки про власні здобутки (знання, уміння, навички та досвід) під час виконання завдань практики.

6.5. Норми/критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти під час практики

Критерії оцінювання уроків

Методист-керівник педагогічної практики керується такими критеріями оцінки уроків студентів-практикантів:

(5 балів) ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу навчання та місця даного уроку в

серії уроків за темою, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій досяг цілей уроку.

При цьому:

1. повністю реалізовано виховний, освітній та розвиваючий потенціал уроку;
2. методичні прийоми відповідають цілям та етапу навчання;
3. практикант правильно намічає об'єкти контролю на уроці та критерії їх оцінювання, використовує різні прийоми контролю;
4. практикант володіє прийомами активізації всіх учнів класу, і здійснює індивідуальний підхід до них;
5. практикант уміє викликати інтерес до навчальних дій, що виконуються на уроці;
6. практикант грамотно використовує технічні та інші допоміжні засоби навчання як наявні, так і самостійно виготовлені;
7. епізодично користується конспектом уроку і в ході уроку може скоригувати свою заплановану діяльність.

(4 бали) ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу навчання та місця даного уроку в серії уроків за темою, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі уроку досягнуті в цілому, але план виконано неповністю. При цьому:

1. не до кінця реалізовано виховний, освітній або розвиваючий потенціал уроку;
2. методичні прийоми відповідають цілям та етапу навчання;
3. практикант правильно намічає об'єкти контролю на уроці та критерії їх оцінювання, використовує різні прийоми контролю;
4. практикант робить несуттєві мовні помилки, які сам виправляє, а також помічає і виправляє більшість помилок учнів;
5. практикант володіє основними прийомами активізації всіх учнів класу, але не завжди здійснює індивідуальний підхід до них;
6. практикант уміє викликати інтерес до більшості навчальних дій, що виконуються на уроці;
7. використовує наявні і самостійно виготовлені посібники, але методика їх використання не завжди раціональна;
8. епізодично користується конспектом уроку і в ході уроку в деяких випадках може скоригувати свою заплановану діяльність.

(3 бали) ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, в основному правильно в методичному аспекті спланував урок, намітив цілі, етапи уроку та методичні прийоми для досягнення цілей на кожному з них, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі уроку досягнуті неповністю. При цьому:

1. не до кінця реалізовано виховний, освітній, розвиваючий потенціал уроку;
2. методичні прийоми не завжди раціональні, не відповідають меті;
3. неправильно намічені об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовуються одноманітні прийоми контролю;
4. студент недостатньо володіє прийомами активізації всіх учнів на уроці, не здійснює індивідуальний підхід до них;
5. вміє викликати інтерес до деяких навчальних дні, що виконуються на уроці,
6. мало і не завжди раціонально використовує наочні посібники, не виготовляє їх сам;
7. постійно користується конспектом у ході уроку і не може скоригувати свою діяльність у разі необхідності.

(2-0 балів) ставиться, якщо практикант, невірно в методичному аспекті спланував урок, не правильно намітив цілі, етапи уроку та методичні прийоми для досягнення цілей на кожному з них, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі уроку не досягнуті.

Критерії оцінювання виховного заходу

(5 балів) ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному аспекті спланував виховний захід, намітив реальні виховні та пізнавальні цілі, вміло застосував доцільні методи і прийоми, наочність, технічні засоби, розвивав активність і інтерес учнів, ініціативу, допитливість, бажання діяти. Виховний захід характеризують актуальність, повнота і послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу, відповідність змісту віковим особливостям, рівню розвитку учнів, правильність і доступність висновків, рекомендації учням для самовиховання, ефективність використання часу, вплив на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення загальнолюдських цінностей, формування певних вмінь (моральної, естетичної оцінки, культури поведінки тощо).

(4 бали) ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному аспекті спланував виховний захід, намітив реальні виховні та пізнавальні цілі,

застосував доцільні методи і прийоми, наочність, технічні засоби, розвивав активність і інтерес учнів, ініціативу, допитливість, бажання діяти. Виховний захід характеризують актуальність, повнота і послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу, відповідність змісту віковим особливостям, рівню розвитку учнів, правильність і доступність висновків, рекомендації учням для самовиховання, ефективність використання часу, вплив на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення загальнолюдських цінностей, формування певних вмінь (моральної, естетичної оцінки, культури поведінки тощо). При цьому не до кінця реалізовано виховний та розвиваючий потенціал заходу.

Оцінка «**задовільно**» (3 бали) ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, в основному грамотно в методичному і мовному аспектах спланував виховний захід, намітив реальні виховні та пізнавальні цілі, застосував не завжди доцільні методи і прийоми, наочність, технічні засоби, розвивав активність і інтерес учнів, ініціативу, допитливість, бажання діяти. Виховний захід характеризують послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу, відповідність змісту віковим особливостям, рівню розвитку учнів, правильність і доступність висновків, рекомендації учням для самовиховання, вплив на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення загальнолюдських цінностей, формування певних вмінь (моральної, естетичної оцінки, культури поведінки тощо). При цьому не до кінця реалізовано виховний та розвиваючий потенціал уроку.

(2-0 балів) ставиться, якщо практикант неграмотно намітив виховні та пізнавальні цілі, застосував не завжди доцільні методи і прийоми, наочність, технічні засоби, не розвивав в учнів активність і інтерес учнів, ініціативу, допитливість, бажання діяти. Виховний захід не характеризують послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу, відповідність змісту віковим особливостям, рівню розвитку учнів, правильність і доступність висновків, формування певних вмінь (моральної, естетичної оцінки, культури поведінки тощо). При цьому не реалізовано виховний та розвиваючий потенціал заходу.

Критерії оцінювання позакласного заходу з інформатики

(4 балів) ставиться, якщо практикантом вірно сформульовано навчально-виховні завдання гуртка чи іншого позакласного заняття; доцільно використано наочні і технічні засоби навчання. У студента якісно оформлений конспект заходу чи гурткового заняття. Притаманна науковість змісту гурткового заняття чи іншого позакласного заходу. Забезпечувалося здобування нових знань з інформатики, або їх поглиблення, формування умінь і навичок учнів. Реалізувався виховний вплив через зміст заняття, через методи

і організацію діяльності учнів. У школярів формувався інтерес до інформатики, забезпечувався розвиток їх творчості.

(4 бали) ставиться, якщо практикантом вірно сформульовано навчально-виховні завдання гуртка чи іншого позакласного заняття; доцільно використано наочні і технічні засоби навчання. У студента якісно оформлений конспект заходу чи гурткового заняття. Притаманна науковість змісту гурткового заняття чи іншого позакласного заходу. Забезпечувалося здобування нових знань з інформатики, або їх поглиблення, формування умінь і навичок учнів. Реалізувався виховний вплив через зміст заняття, через методи і організацію діяльності учнів. Проте незначною мірою забезпечувався розвиток їх творчого мислення.

(3 бали) ставиться, якщо практикантом із незначними помилками сформульовано навчально-виховні завдання гуртка чи іншого позакласного заняття; нераціонально використані наочні і технічні засоби. У студента оформлений конспект заходу чи гурткового заняття оформлені із незначними помилками. Недостатньо забезпечувалося здобування нових знань з інформатики, або їх поглиблення, формування умінь і навичок учнів. Слабо реалізувався виховний вплив через зміст заняття, через методи і організацію діяльності учнів. Не враховувалися методи і прийоми, що сприяють розвитку творчості школярів.

(2-0 балів) ставиться, якщо практикантом невірно сформульовано навчально-виховні завдання гуртка чи іншого позакласного заняття; нераціонально використані наочні і технічні засоби. У студента неякісно оформлений конспект заходу чи гурткового заняття. Недостатньо здійснювався пізнавальний, виховний і розвивальний потенціал позакласного заняття.

Критерії оцінювання індивідуального плану

(5 балів) ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і вчителя, та, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував розділи індивідуального плану, намітив реальні, конкретні шляхи його виконання. В результаті реалізації запланованих дій досяг повного якісного виконання всіх розділів та пунктів індивідуального плану.

(4 бали) ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і вчителя, та, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував розділи індивідуального плану, намітив реальні, конкретні шляхи його виконання. В результаті реалізації запланованих дій досяг повного виконання всіх розділів та пунктів індивідуального плану.

(3 бали) ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і вчителя, та, спираючись на зразки методичних матеріалів, вірно спланував розділи індивідуального плану, намітив реальні, конкретні шляхи його виконання. В результаті реалізації запланованих дій досяг неповного та не врахував окремих пунктів індивідуального плану.

(2-0 балів) ставиться, якщо практикант невірно в методичному аспекті спланував розділи індивідуального плану, не намітив реальні, конкретні шляхи його виконання. В результаті реалізації запланованих дій досяг неповного та неякісного виконання розділів та пунктів індивідуального плану.

Критерії оцінювання звіту

(10, 9 балів) ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і вчителя та, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах висвітлив розділи звіту, описав реальні, конкретні шляхи виконання індивідуального плану, шляхи виконання виховних завдань, успіхи й труднощі, навів конкретні приклади. Повно і якісно описав всі розділи та пункти звіту: виконання навчальної роботи в школі, виконання виховної і позакласної роботи, аналіз методичної роботи, роботи з батьками, громадської роботи. Зробив змістовні висновки про педпрактику, її значення.

(8, 7 балів) ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і вчителя та, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах висвітлив розділи звіту, описав реальні, конкретні шляхи виконання індивідуального плану, шляхи виконання виховних завдань, успіхи й труднощі, навів конкретні приклади. Повно описав всі розділи та пункти звіту: виконання навчальної роботи в школі, виконання виховної і позакласної роботи, аналіз методичної роботи, роботи з батьками, громадської роботи. Зробив висновки про педпрактику, її значення.

(6, 5 балів) ставиться, якщо практикант, враховуючи настанови методиста і вчителя та, спираючись на зразки методичних матеріалів, в основному грамотно в методичному аспекті висвітлив розділи звіту, описав шляхи виконання індивідуального плану, шляхи виконання виховних завдань, успіхи й труднощі, навів конкретні приклади. Описав всі розділи та пункти звіту: виконання навчальної роботи в школі, виконання виховної і позакласної роботи, аналіз методичної роботи, роботи з батьками, громадської роботи. Зробив висновки про педпрактику, її значення.

(4-0 балів) ставиться, якщо практикант недосконало висвітлив розділи звіту, описав шляхи виконання індивідуального плану, шляхи виконання виховних завдань, успіхи й труднощі, не навів конкретні приклади. Не описав всі розділи та пункти звіту: виконання навчальної роботи в школі, виконання

виховної і позакласної роботи, аналіз методичної роботи, роботи з батьками, громадської роботи. Зробив неправильні висновки про педпрактику, її значення.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Положення про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (денної та заочної форми навчання) від 26.01.2021 р. / Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. URL: <https://cutt.ly/fJVbUNr> (дата звернення: 03.05.2022).
2. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»). *Історія української школи і педагогіки* : хрестоматія / уклад. О. О. Люба; за ред. В. Г. Кременя. Київ: Знання, 2005. С. 600–623.
3. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-п> (дата звернення: 07.05.2022).
4. Закон України «Про освіту» (зі змінами 2019 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#n2> (дата звернення: 07.05.2022).
5. Педагогічна практика [Текст] / МОН молодь спорту України, Уманський ДПУ імені Павла Тичини ; уклад. М. Т. Мартинюк, О. В. Гнатюк, Т. Л. Годованюк, Н. М. Стеценко. Вид. 3-тє, переробл. та допов. Умань : Жовтий О. О., 2013. 181 с.
6. Мороз І. В., Ярошенко О. Г. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах : навчальний посібник / МОН України. НПУ імені М. П. Драгоманова. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2003. 90 с.
7. Шулдик В. І., Шулдик Г. О. Педагогічна практика : навчально-методичний посібник. Вид. 2-ге, змінене й доповнене. Умань : Жовтий О. О., 2013. 162 с.
8. Острроверхова Н. Аналіз уроку: концепції, методики, технології. Київ, 2003. 175 с.
9. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні. *Організація виховного процесу в сучасному загальноосвітньому навчальному закладі*: науково-методичний посібник. Суми : ТОВ Видавництво «Антей», 2006. С. 265–302.
10. Нова українська школа: основи Стандарту освіти. Львів, 2016. 64 с.
11. Мазоха Д. С., Опаначенко Д. С. Педагогіка : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 232 с.
12. Книга методиста: довідково-методичне видання /Упорядник Н. І. Шинкарук. Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 352 с.

Додаток А

Декану факультету початкової освіти
Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини
професору Борису ЯКИМЧУКУ

Директора

_____

(назва закладу)
Іванова Івана Івановича

КЛОПОТАННЯ

Прошу направити здобувача(ку) вищої освіти факультету початкової освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

для проходження виробничої практики з _____

на базі _____

(назва закладу)

Керівництво від бази практики гарантує:

1. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.
2. Створити необхідні умови для виконання здобувачами вищої освіти програм практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.
3. Забезпечити здобувачам вищої освіти умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати здобувачів вищої освіти протягом проходження практики безпечних методів праці. Забезпечити спецодягом, запобіжними засобами, лікувально-профілактичним обслуговуванням за нормами, встановленими для штатних працівників.
4. Надати здобувачам вищої освіти і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.
5. Під час практики здобувачі вищої освіти виконують всі правила внутрішнього розпорядку. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад вищої освіти.
6. Після закінчення практики дати характеристику (відгук) про кожного здобувача вищої освіти, в котрій відобразити якості підготовленого ним звіту.
7. Практику здобувачі вищої освіти проходять на безоплатній основі.

Дата

Директор закладу _____

**Характеристика (відгук)
на роботу здобувача вищої освіти групи**

(прізвище, ім'я, по-батькові здобувача вищої освіти)

«___» _____ 20 р.

*Посада керівника практики
від організації*

(підпис)

(прізвище, ініціали)

печатка

Необхідно зазначити про:

- рівень теоретичних знань, отриманих в університеті;
- наявність практичних навичок самостійного вирішення завдань за програмою практики;
- якості, які продемонстрував здобувач вищої освіти під час проходження практики;
- ступінь володіння й використання інноваційних технологій;
- вміння дотримуватись етичних правил поведінки;
- активність та ініціативність;
- ступінь володіння й використання форм та методів педагогічної діяльності;
- вміння будувати стосунки з учнями та вчителями;
- повноту виконання програми та індивідуального завдання;
- загальну оцінку проходження практики.

**Орієнтовна схема написання звіту про проходження педагогічної
практики студентами**

Звіт

студента _____ курсу _____ факультету

Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини

про педпрактику, проведenu у _____ школі
з _____ по _____ 20 р.

I. Навчальна робота

- 1.З яких предметів проходив практику.
- 2.Прізвища вчителів, до яких був прикріплений.
- 3.Скільки відвідав уроків у цих вчителів.
- 4.Скільки відвідав уроків з інших предметів (з яких).
- 5.Скільки написав рецензій аналізу уроків.
- 6.Які наочні посібники виготовлені.
- 7.Скільки занять провів суспільно корисної, продуктивної праці.

II. Методична робота

- 1.З якими документами школи познайомився.
- 2.Яку педагогічну та методичну літературу прочитав.

III. Виховна робота

- 1.До якого класу був прикріплений. Кількість учнів у класі.
- 2.Прізвище класного керівника.
- 3.Скільки разів був на класних зборах (виховних годинах). Скільки провів сам.
- 4.Скільки разів був на політінформаціях. Скільки провів сам.
- 5.Культпоходи, екскурсії.